

خودمراقبتی در دیابت (عوارض)

گروه سنی جوان، بالغین، سالمند

تهیه کننده: خدیجه علیزاده
سوپر وایزر آموزش سلامت
بیمارستان امیرالمؤمنین چاراویماق

عوارض بیماری قند

- بیماری چشم
- میکته مغزی
- بیماری قلبی و فشار خون بالا
- بیماری کلیه
- اختلال جریان خون در اندام تحتانی
- سنده به اصابع
- سینه

منابع:

- سوزان س. اسلتلزبرننا جی. برادرس نامه پرستاری بروتر و سودارت 2014. عدد درون ریز و بیماری های زمانی حلمه اینی و همکاران. ویرایش صدیقه سالمنی. نهران: سالمنی.
- www.uptodate.com

۱) عوارض کوتاه مدت

۱) **گتمای دیابتی:** اگر قند خون بیش از حد بالا باشد، فرد در معرض خطر اسیدی شدن خون (کتواسیدوز دیابتی) و حتی رفتن به کما خواهد بود.

۲) چرا برخی اوقات قند خون بیش از اندازه بالا می‌رود؟ مصرف نکردن انسولین یا قرص، برشوری، کاهش فعالیت فیزیکی، استرس و فشارهای عصبی، غفوت، جراحت یا بیماریهای دیگر از عوامل بالا رفتن قند خون هستند.

۳) **هیبوگلیسمی (قند خون پایین):** اگر همواره از مقدار قند خوتناک آگاه نباشید و قندتان بیش از حد پایین آید، ممکن است منجر به ضعف یا بیهوشی شود.

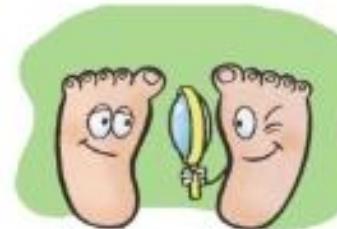
۴) **دلایل هیبوگلیسمی:** مصرف انسولین یا دارو بیش از حد عادی، فعالیت فیزیکی بیش از حد عادی، حذف یک وعده یا میان وعده غذایی.

• عوارض عصبی: اعصاب حسی و حرکتی اندامها مخصوصاً پاهای در اثر قند خون بالا دچار آسیب می‌شوند که معمولاً به صورت بی‌حسی و گزگز کف پا خود را نشان می‌دهد. از دیگر عوارض عصبی، می‌توان به ناتوانی جنسی در آفایان اشاره کرد.

• عفونت لته و دندان: افراد دیابتی بیشتر در معرض خطر عفونت لته‌ها و پوسیدگی و لق شدن دندان‌ها هستند. لذا توصیه می‌شود بهداشت دهان و دندان را دقیقاً رعایت کنید.

• پای دیابتی: عدم کنترل قند خون و عدم مراقبت صحیح از پاهای موجب ایجاد زخم‌های در پای می‌شود. این زخم‌ها می‌توانند به از کار افتادگی و قطع پاهای منجر شود. علاوه بر کنترل قند، هر روز پاهای خود را معاینه نمایید و کفش مناسب بپوشید.

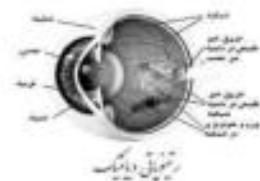
• بیماری‌های قلبی و عروقی: دیابت کنترل نشده، احتمال حمله قلبی، سکته مغزی و فشار خون را افزایش می‌دهد.

عدم کنترل دیابت (قند خون بالا و یا پایین) در طولانی مدت، می‌تواند اثرات جبران نایابی را بر روی اعضای مختلف بدن داشته باشد. این عوارض به دو دسته بلند مدت و کوتاه مدت تقسیم می‌شود.

① عوارض بلند مدت

• نایابنایی: تحت کنترل نبودن قند خون، اثر تخریب کننده‌ای روی عروق شبکیه چشم داشته و می‌تواند موجب بروز تاری دید و نایابنایی شود.

• آسیب کلیوی: کلیه‌ها نیز در صورت بالا بودن قند خون، آسیب دیده و دیالیز را به دنبال خواهد داشت.

